

Národní institut dětí a mládeže MŠMT, zařízení pro další vzdělávání pedagogických  
pracovníků a školské zařízení pro zájmové vzdělávání

**Dějepisná olympiáda - 42. ročník – 2012/2013**

**Řešení úkolů okresního kola**

<b>Úkol č. 1</b>	<b>6 bodů</b>
Peruna, Veles, Mořena (Morana), Vesnu Alois Jirásek; Staré pověsti české	
<b>Úkol č. 2</b>	<b>6 bodů</b>
správně = potlačovat, Pobaltských Slovanů, Rujána, Německu, Svantovíta, koně; úkolem je škrtnout špatné odpovědi a ponechat správný text	
<b>Úkol č. 3</b> (za každou položku 0,5 bodu)	<b>5 bodů</b>
Anna – 26. 7., Jiří – 24. 4., Kateřinu – 25. 11., Lucie – 13. 12., Markéta – 13. 7.	
<b>Úkol č. 4</b>	<b>3 body</b>
kníže ... ; za nás ...; Pane, smiluj se!	
<b>Úkol č. 5</b> (za každou položku 0,5 bodu)	<b>5 bodů</b>
Velkou Moravu – 863 – Rastislava – byzantskému – slovanský – Konstantin – Bible – bohoslužby – staroslověnština – hlaholice	
<b>Úkol č. 6</b>	<b>5 bodů</b>
Bořivoje a Ludmily; v 9. století ; Velké Moravě;, křest knížete Bořivoje	
<b>Úkol č. 7</b>	<b>5 bodů</b>
1. biřmování; 2. přijímání těla a krve Kristovy; 3. pokání; 4. poslední pomazání; 5. manželství	
<b>Úkol č. 8</b>	<b>2 body</b>
Večer tříkrálový; William Shakespeare	
<b>Úkol č. 9</b>	<b>1 bod</b>
selský(é) barok(o)	
<b>Úkol č. 10</b>	<b>5 bodů</b>
1. Legenda o rytířích kulatého stolu; 2. Chanson de geste (Píseň o Rolandovi); 3. ságy; 4. pověsti; 5. byliny	
<b>Úkol č. 11</b>	<b>3 body</b>
1. Židé; 2. Romové (Cikáni); Židé	
<b>Úkol č. 12</b>	<b>4 body</b>
sv. Prokop – opat sázavského kláštera; sv. Václav – zabit ve Staré Boleslavi; sv. Vojtěch – druhý pražský biskup; sv. Vít – zemřel jako dítě	
<b>Úkol č. 13</b>	<b>4 body</b>
Jízda králů; Vlčnov; zapsání na seznam UNESCO; Joža Úprka	
<b>Úkol č. 14</b>	<b>3 body</b>
dřeváky; fěrtoch; holubička	
<b>Úkol č. 15</b>	<b>2 body</b>
Hromničky; aby špička jehly nepřitáhla blesk	
<b>Úkol č. 16</b>	<b>3 body</b>
k letnímu slunovratu; 50 dní; letnice	
<b>Úkol č. 17</b>	<b>2 body</b>
Filipojakubská noc; máje (májky)	
<b>Úkol č. 18</b>	<b>4 body</b>
c); čtyřicetidenní; Popeleční středou; Božím hodem velikonočním	

**Úkol č. 19** **3 body**

František z Assisi; betlém (jesličky s malým Ježíškem); tradice je starší

**Úkol č. 20** **3 body**

sudičky, ve třech, na kolovrátku

**Úkol č. 21** **4 body**

kanafas = tkanina, mezulánka = dámská sukně, nohavice = kalhoty, krpce = měkké kožené boty

**Úkol č. 22** **7 bodů**

	ukázka A	ukázka B
autor	Karel Jaromír Erben	
název sbírky	Kytice	
žánr	balada	
název básně	Poklad	Polednice
pověra, se kterou je báseň spjata	Na Velký pátek se otevírají skály (s poklady).	Polednice straší (zlobivé) děti.

**Úkol č. 23** **3 body**

dechovka, cimbálka/cimbálová hudba, primáš

**Úkol č. 24** (0,5 bodu za každý doplněný pojem) **5 bodů**

Nejdůležitější knihou křesťanského náboženství je Bible. Křesťané jí říkají také Písmo (svaté). Kniha se skládá z řady textů. Hlavními knihami Nového zákona jsou čtyři evangelia - vyličení života a učení Ježíše Krista. Sepsali je apoštolové Marek, Matouš, Lukáš a Jan. Mezi další texty Nového zákona patří dopisy učedníků Ježíše Krista, tzv. epištoly. Závěrečnou část tvoří proroctví věcí budoucích – Zjevení Janovo, neboli Apokalypsa.

**Úkol č. 25** **1 bod**

b) flagelanti (z lat. *flagellare*, *bičovat*), což znamená doslova *sebemrskáč*

**Úkol č. 26** (pouze za celé správné pořadí) **2 body**

Tří králů – masopust – půst – Velikonoce – filipojakubská noc – Svatováclavské posvícení – Dušičky – sv. Mikuláš – Vánoce (4 – 9 – 7 – 1 – 8 – 6 – 2 – 5 – 3)

**Úkol č. 27** **2 body**

v 10. a 11. stol., tzv. svatováclavské legendy

**Úkol č. 28** **2 body**

Má vlast, Bedřich Smetana

**Celkem: 100 bodů** (60 bodů = 60 %)

Soutěžní úkoly vytvořili členové Ústřední komise Dějepisné olympiády: Mgr. Václava Korcová (předsedkyně poroty), Mgr. Lenka Broklová, Mgr. Irena Náprstková, Mgr. Josef Vávra, Mgr. Jaroslav J. Gloser ; spolupracovala tajemnice soutěže PaedDr. Eva Schneiderová.

**Poznámka:** V řešení jsou odpovědi uvedeny na základě použité doporučené literatury, pokud soutěžící uvedou jinou odpověď, kterou lze rovněž považovat za správnou (na základě jiné literatury), záleží na erudovanosti členů komise, jaké hodnocení si stanoví.